

Національна академія педагогічних наук України
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна

Методичні вказівки

до виконання завдань самостійної роботи з дисципліни
«**НАУКОВА ФАХОВА УКРАЇНСЬКА МОВА**»

для здобувачів ступеня доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні
вищої освіти у галузі 05 «Соціальні та поведінкові науки»
за спеціальністю 053 «Психологія»

Тема 1. Особливості писемного наукового мовлення.

Завдання для самостійної роботи

Завдання 1. Підготовка і проведення дискусії «Якою, на ваш погляд, повинна бути сучасна українська наукова термінологія: прагматичною, інтернаціональною чи національною?».

Завдання 2. Мовностилістичний аналіз наукового тексту.

Завдання 3. Анотація фахової статті, книги, підручника, курсової, дипломної, магістерської роботи.

Література

1. Академічне письмо: лінгвокультурологічний підхід: навч. посіб. / О. Семенов, І. Томашевська, О.Фаст, А. Семенов. – Суми: СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2015. – 190 с.
2. Семенов О.М. Культура наукової української мови: навч. посіб. / О.М. Семенов. – 2-ге вид., стереотип. – К.: ВЦ «Академія», 2012. – 216 с.
3. Семенов О.М. Українська культуромовна особистість учителя (шляхи її формування в системі професійної підготовки): монографія / за ред. Л.І. Мацько. – К.: Пед. думка, 2007. – 272 с.
4. Медіакультура вчителя-словесника: навч. посіб. / за ред. О. Семенов, М. Ячменик. – Суми: СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2015. – 152 с.
5. Мацько Л.І. Українська мова в освітньому просторі: навч. посіб. / Любов Мацько. – К.: Вид. НПУ імені М.П. Драгоманова, 2009. – 607 с.
6. Семенов О.М. Урок української мови у вимірах педагогічної дії: навч.-метод. посіб. / Олена Семенов. – Суми: СумДПУ імені А.С. Макаренка,

Методичні вказівки

1. Підібрати до теми дискусії матеріал сайтів Інституту мовознавства імені О.Потебні, праць відомих українських мовознавців (О. Семенов, Л. Мацько, А. Грищенко та ін.) з відповідної проблематики. Скористатися матеріалом електронних словників-довідників галузевого спрямування.
2. Підібрати текст, який належить до академічного підстилю. Проаналізувати його з позиції стилістичної специфіки на різних рівнях (лексичному, фразеологічному, синтаксичному, морфологічному тощо). Надавати перевагу текстам з проблематики дисертаційного дослідження.
3. Укласти анотації зразків наукового стилю (монографії, наукової статті, підручника, курсової, дипломної, магістерської роботи тощо). Керуючись основними мовними вимогами до текстів відповідного жанру.

Тема 2. Композиція писемного наукового тексту.

Завдання для самостійної роботи

Завдання 1. Конспект наукової статті з фахової проблематики.

Завдання 2. Укладання словника термінів з теми наукового дослідження.

Завдання 3. Мовностилістичний аналіз науково-навчального тексту.

Завдання 4. Мовностилістичний аналіз науково-популярного тексту.

Література

1. Академічне письмо: лінгвокультурологічний підхід: навч. посіб. / О. Семенов, І. Томашевська, О.Фаст, А. Семенов. – Суми: СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2015. – 190 с.
2. Семенов О.М. Культура наукової української мови: навч. посіб. / О.М. Семенов. – 2-ге вид., стереотип. – К.: ВЦ «Академія», 2012. – 216 с.
3. Семенов О.М. Українська культуромовна особистість учителя (шляхи її формування в системі професійної підготовки): монографія / за ред. Л.І.Мацько. – К.: Пед. думка, 2007. – 272 с.
4. Медіакультура вчителя-словесника: навч. посіб. / за ред. О. Семенов, М. Ячменик. – Суми: СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2015. – 152 с.
5. Мацько Л.І. Українська мова в освітньому просторі: навч. посіб. / Любов Мацько. – К.: Вид. НПУ імені М.П.Драгоманова, 2009. – 607 с.
6. Семенов О.М. Урок української мови у вимірах педагогічної дії: навч.-метод. посіб. / Олена Семенов. – Суми: СумДПУ імені А.С.Макаренка,

Методичні вказівки

1. Укласти стислий і розгорнути конспект наукової статті з фахової проблематики, зокрема з проблеми дисертаційного дослідження. Зафіксувати основні положення статті, співвідносячи її з проблематикою власного дослідницького пошуку, насамперед щодо обґрунтування сутності основних дефініцій дослідження.
2. Укласти словник термінів з теми наукового дослідження (до 10 понять), студіюючи довідникові, енциклопедичні видання з педагогіки, психології.
3. Здійснити мовностилістичний аналіз науково-навчального тексту. Визначити специфіку мовних засобів різних рівнів (лексичного, фразеологічного, морфологічного, синтаксичного), скориставшись навчальними джерелами, співвіднесеними з проблематикою дисертаційного дослідження.
4. Здійснити мовностилістичний аналіз науково-популярного тексту, скориставшись сучасними періодичними виданнями з проблем розвитку сучасної педагогічної думки.

Тема 3. Структура усної наукової доповіді.

Завдання 1. Обґрунтування назви наукового тексту.

Завдання 2. Створення плану презентації авторської наукової роботи.

Завдання 3. Редагування наукового тексту.

Завдання 4. Рецензування наукового тексту.

Література

1. Академічне письмо: лінгвокультурологічний підхід: навч. посіб. / О. Семенов, І. Томашевська, О.Фаст, А. Семенов. – Суми: СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2015. – 190 с.
2. Семенов О.М. Культура наукової української мови: навч. посіб. / О.М. Семенов. – 2-ге вид., стереотип. – К.: ВЦ «Академія», 2012. – 216 с.
3. Семенов О.М. Українська культуромовна особистість учителя (шляхи її формування в системі професійної підготовки): монографія / за ред. Л.І.Мацько. – К.: Пед. думка, 2007. – 272 с.
4. Медіакультура вчителя-словесника: навч. посіб. / за ред. О. Семенов, М. Ячменик. – Суми: СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2015. – 152 с.
5. Мацько Л.І. Українська мова в освітньому просторі: навч. посіб. / Любов Мацько. – К.: Вид. НПУ імені М.П.Драгоманова, 2009. – 607 с.
6. Семенов О.М. Урок української мови у вимірах педагогічної дії: навч.-метод. посіб. / Олена Семенов. – Суми: СумДПУ імені А.С.Макаренка,

Методичні вказівки

1. Підготувати фрагмент наукової статті з проблематики дисертаційного дослідження та підібрати до нього варіанти назви.
2. Спроектувати мету авторської наукової роботи за результатами власної дослідницької роботи. Укласти стислий та розгорнутий план майбутньої наукової роботи (наприклад, статті).
3. Підібрати текст наукової статті маловідомого автора з періодичних видань, сайтів збірників наукових матеріалів. Здійснити редагування мовних огріхів тексту відповідно до вимог наукового академічного підстилю.
4. Підібрати текст наукової статті, автореферату, монографії, підручника, посібника тощо. Підготувати рецензію на один із жанрів наукового стилю відповідно до основних вимог до наукових текстів.

Тема 4. Презентація наукового виступу.

Завдання 1. Презентація наукового інформаційного продукту.

Завдання 2. Підготовка звіту про опрацьовані джерела наукової інформації.

Завдання 3. Складання конспекту статті, книги, підручника тощо.

Література

1. Академічне письмо: лінгвокультурологічний підхід: навч. посіб. / О. Семенов, І. Томашевська, О.Фаст, А. Семенов. – Суми: СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2015. – 190 с.
2. Семенов О.М. Культура наукової української мови: навч. посіб. / О.М. Семенов. – 2-ге вид., стереотип. – К.: ВЦ «Академія», 2012. – 216 с.
3. Семенов О.М. Українська культуромовна особистість учителя (шляхи її формування в системі професійної підготовки): монографія / за ред. Л.І.Мацько. – К.: Пед. думка, 2007. – 272 с.

4. Медіакультура вчителя-словесника: навч. посіб. / за ред. О. Семеног, М. Ячменик. – Суми: СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2015. – 152 с.
5. Мацько Л.І. Українська мова в освітньому просторі: навч. посіб. / Любов Мацько. – К.: Вид. НПУ імені М.П. Драгоманова, 2009. – 607 с.
6. Семеног О.М. Урок української мови у вимірах педагогічної дії: навч.-метод. посіб. / Олена Семеног. – Суми: СумДПУ імені А.С. Макаренка,

Методичні вказівки

1. Підготувати наукову доповідь з проблеми дисертаційного дослідження, оформити відповідно до неї науковий виступ та електронну презентацію (на 5-7 хвилин) відповідно до основних вимог до писемних і усних текстів наукового стилю.
2. Підготовка узагальнюючий звіт про опрацьовані джерела наукової інформації з проблеми дисертаційного дослідження (на 2-3 сторінки), продемонструвавши аналітичні уміння щодо систематизації бібліографії з відповідної проблематики.
3. Скласти стислий конспект статті, книги або підручника з проблеми дисертаційної роботи. Визначити, які положення джерела є важливими для обґрунтування теоретичної, методологічної основи дослідження або його практичного значення.